

Eerbetoon aan gevallen schaakvrienden

Een goede schaakvriend maakte me attent op een bijzonder boek, dat kort na de Tweede Wereldoorlog is uitgegeven: 'Partij verloren...'

Partij verloren... is de titel van een gedenkboek ter herinnering aan de schakers in Nederland die tijdens de bezetting heengingen. Samenstellers zijn L.G. Eggink en W.A.T. Schelfhout. Het boek is een eerbetoon aan de gevallen schaakvrienden. De samenstellers hebben hun best gedaan om een zo compleet mogelijk overzicht te geven. Dit kostte uiteraard heel wat spreekwerk. Mogelijk is niet iedereen vermeld. Zij zijn de 'naamlozen'. De auteurs hebben niettemin alle mogelijke moeite gedaan. Ze schreven alle bij de KNSB aangesloten clubs aan (dat waren er destijds 326) om achter de namen van de dodelijke slachtoffers te komen. Er reageerden 160 clubs, waarvan er 95 berichtten dat onder hun leden iedereen de oorlog had overleefd. Het zwaarst werd Amsterdam getroffen met een totaal van honderd slachtoffers. Onder de gesneuvelde waren enkele grote namen, zoals de kampioen van Nederland van 1936, de jood Salo Landau. Hij kon zich

in zijn beste dagen meten met wereldtopspelers. Hij kwam in 1944 om het leven in een werkkamp, hij werd 41 jaar. Landau heeft veel indrukwekkende partijen nagelaten, zoals Landau-Feigin (1937). ZIE DIAGRAM, de stelling na 20...Ta8. Wit zet een prachtige aanval in: **21.Pxd5! Txd5 22.Lxf6 Txd1+ 23.Dxd1 Df7 24.Txh6!!** (nog een

Diagram partij Salo Landau.

prachtige zet!) **24...Lc8** (zowel **24...gxh6** als **24...gxf6** was niet goed geweest voor zwart, want in beide gevallen zou **25.Dg4+** zijn gevolgd met spoedig verlies van de zwarte dame) **25.Lxc8 gxh6 26.Dg4+ Kh7 27.Ld4 Dg8 28.Lf5+ Pg6 29.h4** (de winnende voortzetting) **29...c5 30.Le5 (1-0)**

Natuurlijk hebben we met bovengemiddelde interesse het boek nageslagen op zoek naar de Limburgse schakers die tijdens de oorlog het leven lieten. Dit zijn er verhoudingsgewijs niet zo veel. We citeren (men gebruikte in het boek de oude spelling): 'De Limburgsche

Sophia Muysson-Gazan.

schaakclubs hebben gelukkig tijdens en na den bezettingstijd nagenoeg geen verlies aan leden geleden. In Noord-Limburg werd de bevolking grotendeels geëvacueerd en in het zuiden was de gelegenheid tot onderduiken rijkelijk aanwezig'. Er worden drie namen genoemd: Carolus Marinus Popelier van de Geleensche Schaakvereniging (omgekomen in het kamp Mauthausen), Rudolf van Gelder van schaakvereniging Het Anker Maastricht (omgekomen in kamp Dachau) en Sophia Muysson-Gazan. Aan deze laatste, een joodse, in 1905 geboren in Rotterdam, is een volledige pagina in het boek gewijd. Zij bracht enkele jaren door in Maastricht. We citeren: 'Het was een zeer ongelukkige samenloop van omstandigheden, die mevrouw Muysson-Gazan in handen van den S.D. deed vallen. Zij was in de jaren vóór den oorlog een zeer goede schaakspeelster, die zich bij haar komst in Limburg op 1 juli 1940 spoedig als de beste van Limburg ontpopte. Samen met haar man deed zij in het zuiden veel om het schaakspel tot groteren bloei te brengen en het is voor een groot deel aan haar ijveren te danken, dat de wedstrijden om het kampioenschap van Maastricht werden ingesteld. Zij was een buitengewoon be-

minnelijke en intelligente vrouw, die aller sympathie verwierf. Toen zij dan ook in maart 1943 door onze overweldigers naar Duitschland werd gesleept, ging er een schok van ontroering door onze Limburgsche schaakkringen. Men heeft haar helaas nooit teruggezien. Zij stierf in Auschwitz op 31 oktober 1943. De schaakclub De Pion, die zij met haar man opgericht had, en waarvan zij secretaresse was, totdat de bepalingen tegen de Joden van kracht werden, is na haar dood gefusioneerd met de Maastrichtsche Schaakvereniging'.

Inzendingen voor deze rubriek en reacties: Frank Clevers, e-mail f.clevers@mgl.nl

Rien Seip van SV Schaesberg in Moscow Open (I)

In het mekka van de schaak-sport, Rusland, deden Rien Seip, lid van de vereniging SV Schaesberg, en zijn broer Theo mee aan een groot toernooi: het 'Moscow Open'.

door **Frank Clevers**

Het jaarlijkse toernooi Moscow Open, in de hoofdstad van Rusland, speelde zich negen dagen lang, van 31 januari tot 8 februari, af in het gebouw van de Russische Sociale Staatsuniversiteit. Het was een compleet Russische aangelegenheid, inclusief voormalige Sovjetlanden. Je voelt je er bij wijze van spreken in het hol van de leeuw. Er waren vrijwel geen deelnemers afkomstig van buiten Rusland. Uit Nederland waren dit er welgeteld twee: Rien Seip, lid van SV Schaesberg, en zijn broer Theo. Schaken in zo'n toernooi in Rusland is heel wat anders dan in eigen land, want wie je ook treft, ze kunnen allemaal een knappe partij schaken. „Het is net als met

Theo drinkt ijskoffie 'Barack Obama'.

tafeltennis in China en judo in Japan”, ervoer Rien. Voor de Russen is schaken als een tweede natuur. Het zijn allemaal geduchte tegenstanders. Dagelijks moesten de broers om 16.00 uur aan het bord verschijnen, wat betekende dat er tot die tijd royaal gelegenheid was om Moskou te 'verkennen'. Daarbij ontbraken natuurlijk het Rode Plein met het Kremlin en het mausoleum van Lenin niet, het oorlogsherdenkingsmonument

Grote aankondiging van het Moscow Open.

1941-1945 evenmin. Schaken in Moskou is dus ook vakantie en snuiven aan de rijke cultuur en geschiedenis van Rusland en voorheen de Sovjet-Unie, heel interessant. Moskou is de moeite waard: de beroemde straat Arbat, het standbeeld van Karl Marx, het Bolsjoj-theater, noem maar op. Rien schreef ons: „Dit was ons tweede Moskou-avontuur. In 2004 speelden mijn broer en ik al eens

mee in het toenmalige Aeroflot Open. Daar waren toen ook veel West-Europeanen. In 2015 blijkt dat opeens een heel stuk minder te zijn. Dit is al langer zo, dus niet alleen een gevolg van de crisis in Oekraïne. Ik heb ooit Russisch geleerd bij de Militaire Inlichtingendienst en ben daarna met de taal bezig gebleven. Daardoor heb ik een soort Ruslandconnectie. Daarnaast is Rusland het walhalla voor de historiebewuste schaker. Denk

aan iconische namen als Aljechin, Botwinnik, Tal, Spasski, Karpov Kasparov, een rijtje dat moeiteloos kan worden uitgebreid. We hebben ook gezellige avonden gehad in de Moskouse horeca, zeer gevarieerd en modern. En de Moskoviëten hebben humor. Wij dronken in een eetcafé ijskoffie 'Barack Obama'. Het schaken was zeer intensief en mijn tegenstanders bleken zeer bedreven om mijn foutjes genadeloos af te straffen.” Volgende week in deel 2 enkele partijfragmenten van Rien Seip uit het Moscow Open.

Reacties op deze rubriek en inzendingen: Frank Clevers, e-mail f.clevers@mgl.nl

Broers Seip in Moscow Open (2, slot)

In het mekka van de schaaksport, Rusland, deden Rien Seip, lid van de vereniging SV Schaesberg, en zijn broer Theo mee aan het 'Moscow Open'. Vandaag deel 2 (slot).

We laten nog wat 'materiaal' van Rien Seip zien, want we willen natuurlijk wel weten hoe het hem als een van de weinige Nederlanders verging in het hol van de Russische leeuw. Het siert hem overigens dat hij op onze vraag om wat 'eigen werk' door te geven, er ook een verliespartij bij heeft gedaan.

Rien Seip - Abdugafar Abduzhamilov (Oezbekistan)
ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 23...Dh4

Commentaar Rien Seip: 'Ik heb mijn hand overspeeld en loop in een dodelijke counteraanval. Na zwarts laatste zet is er al geen redding meer. Ik probeer nog':

24.Lg5 Txf2+ 25.Kh1 Lg2 mat (0-1)

Daniil Osipov - Rien Seip
ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 24 zetten. Wat in cursief staat, is een korte toelichting bij de partij van de hand van Rien Seip.

Zwart staat nu totaal gewonnen,

maar wit probeert nog een trucje. 25.Th8+ Kxh8 26.Dh3+ Kg7 27.Dh7+ Kf6 28.fxe5+ Kxe5? Zwart had gerust 28...Kxg5 mogen spelen, hij hoefde niet bang te zijn voor 29.h4+ Kf5! 30.Tf1+ Ke4, maar ja overzie maar 'ns dat die wandeling van de koning veilig is...

29.Dg7+ Kf5??

Totale verblinding: de weg kwijt in het Sovjetrijk...

30.Dxf8+ Kxg5 31.h4+ Kh5 32.Df3+ Een gelukje voor zwart is dat wit

Diagram 1

winst over het hoofd ziet: 32.g4+!! Kxg4 33.Tg1+ Kh5 34.Dh8+ Dh6 35.Tg5+ en wint 32...Kh6 33.Df8+ Kh7 34.Df7+ Kh6 35.Df8+ met zetherhaling (1/2-1/2)

Konstantin Kirilov - Rien Seip
ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 44 zetten.

Wit geeft op (0-1), want na bijvoorbeeld 45.hxg5 is 45...h4 winnend voor zwart en na welke koningszet van wit dan ook volgt 45...g4. Dan heeft zwart dus een gedekte vrijpion en is het een kwestie van rustig en zorgvuldig uitspelen om te winnen.

- Het aantal aanmeldingen voor

Diagram 2

het 9e BPB Limburg Open van 22 t/m 25 mei (pinksterweekeinde) in Maastricht staat al op 230. Dit is veel meer dan de stand van aanmeldingen bij de vorige edities vijf weken voor het begin van het toernooi. Dat belooft wat! Vorig jaar waren er ongeveer 400 deelnemers. Wordt dat overtroffen? Onder de 230 aanmeldingen zijn al acht grootmeesters. Deze GM's zijn Erwin L'Ami, Sipke Ernst, Benjamin Bok, Martijn Dambacher, Leif Erlend Johannessen, Kamil Dragun, Bartosz Socko en Christian Bauer. Veel wordt verwacht van de 29-jarige Erwin l'Ami. Hij won onlangs het grote open toernooi van Reykjavik, een toernooi met ruim 270

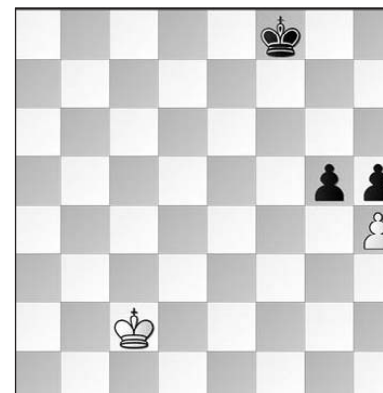

Diagram 3

schakers uit 37 landen onder wie topspelers met een rating van boven de 2700 als Mamedyarov, Navara en Eljanov. Met 8½ uit 9 was L'Ami een ronde voor het einde al zeker van de toernooizege. Op de slotdag verloor hij, maar de eindscore van 8½ uit 10 is ook prachtig.

Het 9e BPB Limburg Open is tevens het 86e officiële LiSB Kampioenschap van Limburg. Dit jaar is er een nieuwe toernooirecteur: Ferry Gerard. Binnenkort meer over het BPB Limburg Open.

Reacties op deze rubriek en inzendingen: Frank Clevers, e-mail f.clevers@mgl.nl

9e BPB Limburg Open stevent op record af

Het 9e BPB Limburg Open, dat tevens als officieel LiSB schaakkampioenschap van Limburg geldt, stevent af op een recordaantal deelnemers.

Dit heeft toernooidirecteur Ferry Gerard afgelopen weekende bekendgemaakt. Ferry Gerard is de nieuwe toernooidirecteur van het Limburg Open, dat plaatsvindt van 22 tot en met 25 mei (pinksterweekende) in Maastricht. Het 9e BPB Limburg Open is tevens het 86e officiële LiSB Kampioenschap van Limburg. Regerend Limburgs kampioen is grootmeester Martijn Dambacher.

Toernooidirecteur Ferry Gerard sprak afgelopen zaterdag in Roermond de Algemene Leden Vergadering van de Limburgse schaakbond toe. Hij informeerde de afgevaardigden van de verenigingen over de stand van zaken. Er hebben zich inmiddels al 260 personen aangemeld. Dit is beduidend meer dan de stand in eerdere jaren een maand voor het toernooi. Gerard verwacht dat het deelnemersaantal uiteindelijk uitkomt boven de 400. Het maximum is gesteld op 425. Met dat aantal wordt de limiet in sporthal De Geusselt bereikt. Ge-

zien de grote belangstelling is het verstandig om niet meer te lang te wachten met aanmelden. Niet alleen in kwantiteit, ook in kwaliteit is een record in zicht. Niet eerder hebben zich al zoveel grootmeesters aangemeld. Het zijn er al negen: Fedorchuk, L'Ami, Ernst, Bok, Dambacher, Johannessen, Dragun, Socko en Bauer. Heel interessant wordt ook de strijd bij de dames. Topspeelsters die zich al hebben aangemeld zijn WGM Anne Haast, IM Tea Lanchava en WGM Bianca de Jong-Muhren. Zij zijn bekend als speelsters van het Nederlands damesteam dat vorig jaar meedeed aan de Olympiade in Tromsø in Noorwegen. Een andere 'chessqueen' die haar opwachting maakt in Maastricht is Zhaoqin Peng. Zij zal tijdens het 9e BPB Limburg Open aanwezig zijn als begeleider van de jeugd. Jeugdspelers kunnen tijdens het toernooi een beroep op haar doen als ze hun partij willen analyseren. Daarnaast zal Peng ook de schoonheidsprijzen beoordelen. Dit jaar is

er een extra schoonheidsprijs, speciaal voor de jeugd. Peng is een icoon binnen het Nederlandse (dames)schaak. Zij heeft een grote staat van dienst opgebouwd. Haar topjaar was 2004. Zij werd toen samen met Alexandra Kosteniuk gedeeld eerste bij het Europees kampioenschap in Dresden. In datzelfde jaar werd zij benoemd tot grootmeester, waarmee zij tevens de eni-

Zhaoqin Peng.

ge vrouw in Nederland met deze titel is. Dit jaar heeft Peng weer een staaltje van haar schaakkunnen getoond door in het sterke Noteboomtoernooi in Leiden de tweede plaats voor zich op te eisen. Dit zijn haar eigen woorden waaruit blijkt hoeveel Peng van het schaak houdt: „Met 5 uit 6 en een TPR van 2805 (mijn hoogste TPR ooit) eindigde ik op de 2e plaats in het 2015 Daniel Noteboomtoernooi. Ik was super scherp met de tactische stellingen, waar ik normaal juist problemen mee heb. Ik speelde op intuïtief en aarzelde veel minder. Nog kan ik niet verklaren waarom mijn prestatie zo goed was. Een ding weet ik wel zeker, blijf oefenen en van schaak houden.” Even terug naar toernooidirecteur Ferry Gerard. Hij heeft ervaring met het organiseren van grote evenementen. Ook is hij voormalig deelnemer aan de Schaakolympiade, waarvan twee keer als teamcaptain voor de Nederlandse Antillen (voor zijn werk verbleef hij daar een aantal jaren). „Ik kijk ernaar uit om de goede lijn voort te zetten die de organisatie de afgelopen negen jaar heeft ingezet”, aldus een zeer gemotiveerde Gerard. Hij volgt Hans Ouwersloot op als toernooidirecteur. Hans vond het na zes jaar

tijd om het stokje over te dragen aan iemand die het toernooi met nieuwe impulsen verder kan leiden. Hans Ouwersloot blijft nog wel verbonden aan de organisatie. Ferry Gerard kijkt alvast vooruit naar volgend jaar, als de tiende editie op het programma staat. „Dat moet iets bijzonders worden.”

- Op zondag 26 april wordt de centrale slotronde gespeeld van de Limburgse competitie voor clubteams. Speellocatie is Dorpscentrum Kerkeböske in Helden. Aanvang: 13.00 uur.

Inzendingen voor deze rubriek en reacties: Frank Clevers, e-mail f.clevers@mgl.nl

Voor Voerendaal is avontuur voorbij

In de KNSB-competitie 2014-2015 is zaterdag de negende en laatste ronde gespeeld. Voor Limburg geen beste dag. Vier Limburgse teams op landelijk niveau degraderen.

Vanuit Limburg hebben afgelopen seizoen zeven teams meegedaan aan de KNSB-competitie voor clubteams. In de meesterklasse, de hoogste klasse van ons land, speelde Voerendaal. Voor deze vereniging is het avontuur op het hoogste niveau voorbij. Voerendaal werd laatste en is gedegradeerd. Het zijn enkele mooie jaren geweest voor SV Voerendaal in de sterkste klasse van Nederland en de vereniging mag trots zijn op het landskampioenschap dat enkele jaren geleden werd behaald. Of de club nog ooit terugkeert in de meesterklasse? Dat is vooral een kwestie van geld. Zijn er nog bedrijven of particulieren die het er voor over hebben? In klasse 2D speelden afgelopen seizoen drie Limburgse teams: DJC Stein (keurige 5e plaats), Venlo (7e) en Voerendaal 2. Ook hier geen goed nieuws voor Voerendaal. Het tweede team van de vereniging wist zich niet te handhaven. Volgend seizoen dus een stapje lager. In de 3e klasse H, ten slotte, heb-

ben de Limburgse teams ook geen vooraanstaande rol kunnen spelen. 't Pionneke Roermond werd 5e. SV Leudal en Voerendaal 3 finishten op de laagste twee plaatsen en degraderen. Leudal speelde voor het eerst in zijn bestaan in de landelijke competitie. Het is mooi geweest om een keer mee te maken. Jammer dat deze vereniging er niet meer dan een seizoen aan heeft mogen proeven. SV Leudal hoeft zich bepaald niet te schamen, het is

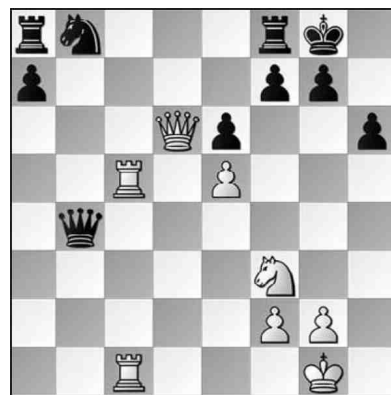

Diagram 1

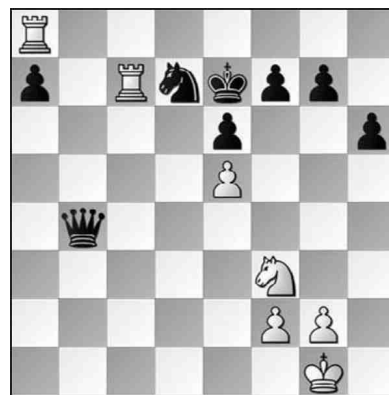

Diagram 2

Diagram 3

een leerzaam seizoen geweest waarin de nodige spelers zelfs boven verwachting hebben gepresteerd. Uitschieter was Ruud van Meegen. Hij wist maar liefst 7½ punten uit 9 partijen te behalen, goed voor een TPR van ruim 2400 en hij werd tevens topscorer in de 3e klasse H.

Afgelopen weekeinde is ook de Limburgse competitie voor clubteams beëindigd. In de hoogste klasse, de promotieklasse, werd Mastricht kampioen en promoveert naar de KNSB-competitie. Ten slotte wat partijmateriaal van Venlo 1 in de KNSB-competitie. Wit: Max Warmerdam (Venlo). Zwart: Rik de Wilde (Dordrecht).

Max leverde een puntgave partij af. Onder opoffering van twee pionnen domineerden zijn stukken het bord zodanig, dat zijn opponent met twee torens en een paard in de schuilkamer moest blijven. Een stukje tactisch vuurwerk stuwde de computerbeoordeling naar winnende waardes voor wit.

ZIE DIAGRAM 1
26. Dxf8+! Kxf8 27. Tc8+ Ke7 28. T1c7+ Pd7 29. Txa8

ZIE DIAGRAM 2
Dreigt met 30. Tax7 gevolgd door 31. Txd7 naar een eindspel met een stuk meer af te wikkelen. Rik de Wilde had nu het best 29...a5 kunnen spelen, om in ieder geval nog een vrije a-pion te handhaven. Na

29...g5 30. Tax7 g4 31. Txd7+ Ke8 32. Tdb7 kon zwart kiezen tussen mat of dameverlies. Hij liet zich ridderlijk mat zetten (1-0).

Wit: Johan van de Griend (Dordrecht).
Zwart: Thijmen Smith (Venlo).
Een Najdorf Siciliaan, waarin Thijmen uitstekend op het agressieve spel van zijn tegenstander reageerde en de witte pionnenwals op de koningsvleugel helemaal uiteen wist te slaan. Het was nu nog zaak te profiteren van de ruïne die de witte stelling was en Thijmen deed dat met een fraai kwaliteitsoffer.
ZIE DIAGRAM 3
22...Txc3! 23. bxc3 Pxf3 24. Dxf3 Lxe4 25. Txe4 Dxe4 26. Dxe4 Txe4
en Thijmen wist dit toreneindspel vrij gemakkelijk te winnen (0-1).

Inzendingen voor deze rubriek en reacties: Frank Clevers, e-mail f.clevers@mg1.nl